

L'ORGANITZACIÓ ECONÒMICA DE LES SOCIETATS (1/2)

FUNCIONAMENT DE L'ACTIVITAT ECONÒMICA	L'ACTIVITAT ECONÒMICA	• Les activitats econòmiques intenten satisfer les necessitats de les persones mitjançant la producció de béns i la prestació de serveis, de la forma més ràpida i menys costosa.
	PRODUCCIÓ, COMERCIALITZACIÓ I CONSUM	1) PRODUCCIÓ. • La producció de béns i serveis combina els recursos naturals, la tècnica i el treball. • Els béns poden ser: – Béns de consum o finals, que satisfan directament les necessitats dels consumidors. – Béns de producció o intermedis, utilitzats per produir altres béns.
		2) COMERCIALITZACIÓ. • La comercialització comporta la distribució i venda de béns i serveis. • La venda pot fer-se a l'engròs (a comerciants i a empreses) o al detall (al públic).
		3) CONSUM. • La compra de béns i serveis permet que les persones satisfacin les seves necessitats.
FACTORS DE PRODUCCIÓ	• Els factors necessaris per produir béns o serveis són: recursos naturals, treball i capital.	
	RECURSOS NATURALS I PRIMERES MATÈRIES	• L'ésser humà troba recursos a la natura i mitjançant la seva transformació, domesticació o extracció produeix nous béns. • La font més important per produir béns o productes de consum són els recursos naturals. • Els recursos naturals són les matèries primeres necessàries per obtenir béns. Els recursos naturals són escassos i n'hem d'evitar la sobreexplotació.
	TREBALL	• El treball és l'activitat humana que serveix per produir béns i serveis, així com per satisfer les necessitats de la població. – Pot ser de dos tipus: treball per compte d'altri (per a una empresa o per al'administració) o treball autònom (per compte propi).
	CAPITAL I TECNOLOGIA	• Per produir béns o serveis és imprescindible disposar de capital. • El capital es compon dels terrenys, dels edificis, de les instal·lacions, de la tecnologia o de la maquinària, així com dels diners necessaris per a la producció dels béns i dels serveis.
ECONOMIA DE MERCAT	QUÈ ÉS?	• En general, el sistema econòmic predominant al món d'avui és l'economia de mercat (capitalisme), la idea fonamental de la qual és que només amb el lliure joc de l'oferta i la demanda s'assoleixen els preus justos que permeten satisfer un nombre més gran de necessitats.
	FUNCIONAMENT DEL MERCAT: L'OFERTA I LA DEMANDA	• Mercat, venedors i compradors. Al mercat es compren i venen mercaderies. • Preu dels productes. El preu depèn de la quantitat de productes i de compradors → Llei de l'oferta i la demanda: si l'oferta és escassa i molts compradors desitgen el producte, el preu puja; si hi ha molta oferta i pocs compradors, el preu baixa.
	ALTRES FACTORS QUE ALTEREN ELS PREUS	• La publicitat i la propaganda poden generar més demanda d'un producte i, com a conseqüència, apujar els preus. – La publicitat és necessària per fer conèixer els productes o els serveis. Presenta un producte mostrant-ne les seves qualitats o funcions. – La publicitat enganyosa no mostra realment el producte, sinó que indueix a la compra per seducció. – La publicitat influeix enormement a la societat perquè la trobem pertot arreu i condiona la conducta de les persones.

L'ORGANITZACIÓ ECONÒMICA DE LES SOCIETATS (2/2)

AGENTS ECONÒMICS	QUÈ SÓN?	• Els agents econòmics són les persones, grups o institucions que intervenen decisivament en el funcionament de l'economia. • Existeixen tres agents econòmics essencials: les famílies, les empreses i l'Estat.
	LES ECONOMIES DOMÈSTIQUES	• Les famílies són un dels principals agents de consum. Cada família dedica una bona part dels seus recursos econòmics (obtinguts amb el treball dels seus membres) a comprar béns i serveis per cobrir les seves necessitats.
	EL SECTOR PRIVAT: LES EMPRESES	• Les empreses són el principal agent de producció i distribució. Mitjançant el treball i el capital, produeixen i comercialitzen els béns i serveis que s'ofereixen al mercat. • Al mercat, els productes es venen a un preu una mica superior al preu que ha costat obtenir el producte. La diferència entre el cost d'aquests productes i el preu de venda constitueix el benefici de l'empresa. • Les empreses es classifiquen segons la grandària (petites, mitjanes o multinacionals) o segons el sector d'activitat (primari, secundari o terciari).
	EL SECTOR PÚBLIC O ESTATAL	• El sector públic és el conjunt d'activitats i iniciatives econòmiques i socials que realitza l'Estat, finançades amb els impostos que paguen els ciutadans i les empreses. • Amb els diners dels impostos l'Estat pot: – Mantenir l'administració pública. – Promoure l'activitat econòmica i les relacions socials entre les persones. – Oferir serveis públics. – Oferir altres prestacions socials com pensions de jubilació o de malaltia, d'atur, etc.
MERCAT LABORAL	EL MERCAT DE TREBALL	• Per desenvolupar la seva activitat, les empreses necessiten persones preparades per fer una funció determinada. • La demanda i l'oferta de treball constitueixen el mercat de treball.
	LA POBLACIÓ ACTIVA	• La població activa la formen les persones ocupades a produir béns i serveis, incloent-hi les que estan a l'atur o les que busquen feina per primera vegada. • L'activitat econòmica de les persones pot dependre del sexe. Hi sol haver desigualtat entre homes i dones en relació amb l'índex d'ocupació, el salari i la possibilitat d'obtenir càrrecs de responsabilitat. • També depèn del sector en què treballin. El sector terciari és el que ocupa més persones i el primari és el que genera menys llocs de treball. • L'automatització de la producció i la deslocalització han portat moltes empreses a reduir les plantilles. Aquestes raons són algunes de les que expliquen que moltes persones hagin quedat a l'atur.
	SINDICATS I ORGANITZACIONS EMPRESARIALS	• La legislació reconeix el dret dels treballadors a elegir uns representants, que exerceixen la funció d'interlocutors davant dels empresaris per negociar i arribar a pactes i convenis individuals o col·lectius per millorar la seva situació laboral. • Els treballadors tenen també el dret d'afiliar-se a sindicats i de recórrer a la vaga com a manera de demostrar el seu descontentament. • També els empresaris tenen dret a crear organitzacions empresarials per defensar els seus interessos.